
Cuprins

<i>Cuvînt înainte</i>	7
<i>Introducere</i>	11
1. Suveranitatea divină	15
2. Suveranitatea divină și responsabilitatea umană	23
3. Evanghelizarea	43
4. Suveranitatea divină și evanghelizarea	103

3

Evangelizarea

Vom încerca, acum, să găsim răspunsuri biblice la următoarele patru întrebări legate de responsabilitatea creștinilor de a evangeliza. Ce este evangelizarea? Care este mesajul evangelizării? Care este motivul evangelizării? Cu ce mijloace și metode ar trebui să practicăm evangelizarea?

1. Ce este evangelizarea?

Poate că ne-am aștepta să nu fie nevoie să discutăm această problemă cu creștinii evanghelici. Ținând seama de accentul pe care evanghelicii îl pun întotdeauna, și pe bună dreptate, pe primatul evangelizării, ar părea firesc să presupunem că avem o opinie perfect unanimă cu privire la ce este evangelizarea. Dar, de fapt, mare parte din confuzia care domină disputele actuale cu privire la evangelizare se datorează tocmai lipsei de consens în această problemă.

Rădăcina confuziei poate fi formulată într-o singură propoziție. Este vorba despre obiceiul nostru, persistent și larg răspândit, de a defini evanghelizarea nu din perspectiva mesajului transmis, ci din cea a efectului produs în ascultători.

Pentru a ilustra acest lucru, citiți binecunoscuta definiție a evanghelizării, dată de Comitetul Arhiepiscopilor, în raportul despre lucrarea de evanghelizare a bisericii, în anul 1918. „*A evangheliza*“, declara Comitetul, „*înseamnă a-L prezenta pe Hristos Isus în puterea Duhului Sfânt în așa fel, încât oamenii să ajungă să creadă în Dumnezeu prin El, să-L accepte ca Mântuitor și să-I slujească Lui ca Împărat al lor, în părtășia Bisericii Lui.*“

În multe privințe, este o definiție excelentă. Ea formulează în mod admirabil țelul și obiectivele activității de evanghelizare și elimină multe idei nepotrivite și greșite. Pentru început, afirmă clar că evanghelizarea înseamnă *a proclama un mesaj specific*. Potrivit acestei definiții, evanghelizarea nu înseamnă numai să-i înveți pe alții adevăruri generale despre existența lui Dumnezeu sau despre legea morală; evanghelizarea înseamnă *să-L prezinți pe Hristos Isus*, Fiul divin care a devenit om într-un anumit moment din istoria lumii, pentru a mântui rasa umană pierdută. Și, potrivit acestei definiții, evanghelizarea nu înseamnă nici să prezinți doar învățătura și exemplul lui Isus cel istoric sau chiar adevărul despre lucrarea Lui mântuitoare; evanghelizarea înseamnă *să-L prezinți pe Hristos Isus* Însuși, Mântuitorul viu și Domnul care stăpânește. Și, tot

potrivit acestei definiții, evanghelizarea nu înseamnă nici să-L prezinți pe Isus doar ca Ajutor și Prieten, fără a vorbi despre lucrarea Lui mîntuitoare pe cruce; evanghelizarea înseamnă *să-L prezinți pe Isus drept Hristos*, Robul uns al lui Dumnezeu, care Și-a împlinit slujba atribuită Lui, de Preot și Împărat. „Omul Hristos Isus“ trebuie prezentat ca „singurul mijlocitor între Dumnezeu și oameni“,¹ care „a suferit... pentru păcate... ca să ne aducă la Dumnezeu“.² Singurul *prin care* oamenii pot ajunge *să se încreadă în Dumnezeu*, potrivit propriei Lui afirmații: „Eu sînt calea, adevărul și viața. Nimeni nu vine la Tatăl decît prin Mine.“³ El trebuie proclamat ca *Mîntuitor*, Cel care „a venit în lume ca să mîntuiască pe cei păcătoși“⁴ și „ne-a răscumpărat din blestemul Legii, făcîndu-Se blestem pentru noi“⁵ – „Isus, care ne izbăvește de mînia viitoare.“⁶ Și trebuie prezentat ca *Împărat*: „Căci Hristos pentru aceasta a murit și a înviat ca să aibă stăpînire și peste cei morți și peste cei vii.“⁷ Acolo unde nu este proclamat acest mesaj, nu poate fi vorba despre evanghelizare.

Din nou, definiția subliniază ideea că evanghelizarea înseamnă a proclama acest mesaj specific *cu o aplicație specifică*. Potrivit acestei definiții, a evangheliza nu înseamnă a-L prezenta pe Hristos Isus drept subiect de studiu critic și comparativ. Conform acestei definiții, a evangheliza înseamnă a-L prezen-

¹ 1 Tim. 2:5.

² 1 Pet. 3:18.

³ Ioan 14:6.

⁴ 1 Tim. 1:15.

⁵ Gal. 3:13.

⁶ 1 Tes. 1:10.

⁷ Rom. 14:9.

ta pe Hristos Isus și lucrarea Lui în raport cu nevoile oamenilor căzuți, care nu Îl au pe Dumnezeu ca Tată și sînt sub mînia lui Dumnezeu ca Judecător. Evanghelizarea înseamnă a-L prezenta pe Hristos Isus ca singură speranță a lor în lumea aceasta și în cea care va veni. Evanghelizarea înseamnă să-i îndemni pe păcătoși să-L *accepte* pe Hristos Isus *ca Mîntuitor al lor*, recunoscînd că, fără El, sînt pierduți în sensul cel mai deplin și mai categoric. Dar nu e doar atît. Evanghelizarea înseamnă și să-i chemi pe oameni să-L primească pe Hristos Isus ca tot ceea ce este El – Domn, dar și Mîntuitor – și, prin urmare, *să-L slujească în părăția Bisericii Lui ca Împărat al lor*, împreună cu cei care I se închină, Îl mărturisesc și lucrează pentru El, aici pe pămînt. Cu alte cuvinte, evanghelizarea este lansarea unei chemări la întoarcere și, totodată, la încredere; este transmiterea nu numai a unei invitații divine de a primi un Mîntuitor, ci și a unei porunci divine de a renunța la păcat. Dacă nu se face această aplicație specifică, nu poate fi vorba despre evanghelizare.

Definiția pe care o studiem prezintă clar aceste puncte vitale. Dar greșește într-o chestiune fundamentală. Folosește o subordonată consecutivă acolo unde ar trebui să fie o finală (o circumstanțială de scop). Dacă ar fi început în felul următor: „A evangheliza înseamnă a-L prezenta păcătoșilor pe Hristos Isus *pentru ca*, prin puterea Duhului Sfînt, oamenii *să ajungă să creadă...*“, definiția ar fi fost fără cusur. Dar nu spune așa. Ci spune ceva cu totul diferit. A evangheliza înseamnă a-L prezenta pe Hristos Isus în puterea Duhului Sfînt *în așa fel, încît* oamenii *să*

ajungă să creadă...“ Aceasta înseamnă să definești evanghelizarea în funcție de efectul obținut în viețile altora; ceea ce este echivalent cu a spune că esența evanghelizării este producerea de convertiți.

Ceea ce nu poate fi corect, după cum am arătat mai devreme. Evanghelizarea este o lucrare umană, dar Dumnezeu este Acela care dă credința. Este adevărat, negreșit, că țelul fiecărui evanghelist este să convertească și că definiția noastră exprimă perfect idealul pe care el dorește fierbinte să-l vadă împlinit în lucrarea sa; dar nu putem da un răspuns la întrebarea dacă un om evanghelizează sau nu doar verificând dacă a produs sau nu convertiți. Au existat misionari între musulmani, care au lucrat o viață întregă, fără a vedea vreo convertire; ar trebui să conchidem că nu au evanghelizat? Au existat predicatori neevangelici, prin cuvintele cărora (nu întotdeauna înțelese în sensul cu care au fost spuse) mulți au fost convertiți; ar trebui să tragem concluzia că acești predicatori au făcut totuși o lucrare de evanghelizare? Răspunsul este categoric nu, în ambele cazuri. Rezultatele predicării nu depind de dorințele sau de intențiile omului, ci de voia Dumnezeului Atotputernic. Asta nu înseamnă că nu ar trebui să ne intereseze dacă avem sau nu roade în urma mărturiei noastre pentru Hristos; dacă nu avem roade, trebuie să căutăm fața lui Dumnezeu, pentru a descoperi de ce e așa. Înseamnă însă că nu trebuie să definim evanghelizarea în funcție de rezultatele obținute.

Atunci, cum ar trebui definită evanghelizarea? Răspunsul Noului Testament este foarte simplu.

Potrivit Noului Testament, evanghelizarea este simpla predicare a Evangheliei. Este o lucrare de comunicare, în care creștinii devin purtători de cuvânt ai mesajului lui Dumnezeu, mesaj de îndurare față de păcătoși. Orice persoană care transmite acest mesaj, indiferent de circumstanțe, într-o adunare numeroasă sau într-un grup restrâns, de la amvon sau într-o conversație particulară, evanghelizează. Întrucât mesajul divin are ca punct culminant apelul adresat de Creator unei lumi răzvrătite de a se întoarce și de a-și pune credința în Hristos, transmiterea acestui mesaj presupune chemarea ascultătorilor la convertire. Dacă nu cauți să produci convertiri în acest sens, nu evanghelizezi; am văzut deja acest lucru. Dar, pentru a vedea dacă evanghelizezi, nu trebuie să întrebăm dacă, de pe urma mărturiei tale, au rezultat convertiri. Întreabă-te dacă transmiți cu credincioșie mesajul Evangheliei.

Pentru a avea o imagine completă a ceea ce se înțelege în Noul Testament prin evanghelizare, nu trebuie decât să ne uităm la cele spuse de apostolul Pavel, cu privire la natura lucrării lui de evanghelizare. Trebuie să notăm trei lucruri despre aceasta.

1. *Pavel a evanghelizat în calitate de reprezentant trimis de Domnul Isus Hristos.* Evanghelizarea era o sarcină care îi fusese încredințată în mod specific. „Hristos m-a trimes... să propovăduiesc Evanghelia.”⁸ Să vedem deci cum s-a privit pe sine, în virtutea acestei trimiteri. În primul rînd, s-a considerat

---

⁸ 1 Cor. 1:17.

un *ispravnic* al lui Hristos. „Iată cum trebuie să fim priviți noi [eu și tovarășul meu de lucrare, Apolo], le scria el corintenilor, ca niște slujitori ai lui Hristos, și [în această calitate] ca niște ispravnici ai tainelor lui Dumnezeu.”⁹ „Este o isprăvnicie care mi-a fost încredințată.”¹⁰ Pavel s-a văzut pe sine ca rob înălțat la o poziție de mare încredere, așa cum era întotdeauna ispravnicul unei gospodării din vremea Noului Testament; el era unul dintre cei pe care Dumnezeu îi găsisese „vrednici să ne încredințeze Evanghelia”,¹¹ iar acum avea responsabilitatea de a fi credincios în lucrul încredințat lui, așa cum trebuie să fie un ispravnic,¹² păzind prețiosul adevăr care îi fusese încredințat (așa cum îl instruieste, mai târziu, pe Timotei să facă¹³) și împărțindu-l și transmițându-l, potrivit instrucțiunilor Stăpînului său. Faptul că îi fusese încredințată această isprăvnicie însemna, după cum le spunea el corintenilor, că „trebuie s-o vestesc; și vai de mine, dacă nu vestesc Evanghelia!”¹⁴ Metafora isprăvniciei subliniază, așadar, *responsabilitatea* lui Pavel de a evangeliza.

În al doilea rînd, Pavel s-a considerat un *vestitor* al lui Hristos. Cînd spune despre sine că „propovăduitorul... ei am fost pus eu”,¹⁵ substantivul pe care îl folosește este *kēryx*, care înseamnă „vestitor, herald”, persoană care face anunțuri publice, în numele altei

⁹ 1 Cor. 4:1.

¹⁰ 1 Cor. 9:17.

¹¹ 1 Tes. 2:4; cf. 1 Tim. 1:2 și urm.; Tit 1:3.

¹² Cf. 1 Cor. 4:2.

¹³ 1 Tim. 6:20; 2 Tim. 1:13 și urm.

¹⁴ 1 Cor. 9:16; cf. Fapte 20:20, 26 și urm.; 2 Cor. 5:10 și urm.; Ezec. 3:16 și urm., 33:7 și urm.

¹⁵ 2 Tim. 1:11; 1 Tim. 2:7.

persoane. Când declară „noi propovăduim pe Hristos cel răstignit”,¹⁶ verbul folosit este *kēryssō*, care denotă activitatea atribuită vestitorului – aceea de a proclama pretutindeni ceea ce i s-a spus să vestească. Când Pavel vorbește despre „*propovăduirea mea*” și „*propovăduirea noastră*”, spunînd că, după ce înțelepciunea lumii a lăsat lumea în ignoranță cu privire la Dumnezeu, „Dumnezeu a găsit cu cale să-i mintuiască pe credincioși prin nebunia *propovăduirii*”,¹⁷ substantivul folosit de el este *kērygma*, care nu înseamnă activitatea de vestire, ci lucrul vestit, declarația însăși, mesajul proclamat. Pavel, după propria lui estimare, nu era un filozof, nici un moralist, nici unul dintre înțelepții lumii, ci pur și simplu vestitorul lui Hristos. Împăratul, Stăpînul lui, îi dăduse un mesaj pe care trebuia să-l proclame; prin urmare, lucrarea lui era aceea de a transmite mesajul respectiv cu credincioșie minuțioasă și atentă, fără a adăuga ceva, fără a schimba ceva și fără a omite ceva. Și trebuia să transmită acest mesaj nu ca pe o idee strălucită a vreunui om, care trebuie înfrumusețată cu ajutorul artificiilor cosmetice ale învățaturii elegante, pentru a-i determina pe oameni să o ia în seamă, ci ca pe un cuvînt din partea lui Dumnezeu, rostit în Numele lui Hristos, purtînd autoritatea lui Hristos și care urmează să fie autentificat în ascultători, de puterea de convingere a Duhului lui Hristos. „Cînd am venit la voi”, le amintește Pavel corintenilor, „am ve-

¹⁶ 1 Cor. 1:23.

¹⁷ 1 Cor. 2:4, 15:14, 1:21.

nit să vă vestesc mărturia lui Dumnezeu.“ Am venit, spune Pavel, nu ca să vă prezint ideile mele, ci pur și simplu să transmit mesajul lui Dumnezeu. De aceea, „n-am avut de gînd să știu între voi altceva decît pe Isus Hristos și pe El răstignit“ – căci tocmai despre acest lucru m-a trimis Dumnezeu să vă vorbesc. „Și învățătura și propovăduirea mea (*kērygma*) nu stăteau în vorbirile înduplecătoare ale înțelepciunii, ci într-o dovadă dată de Duhul și de putere, pentru ca credința voastră să fie întemeiată nu pe înțelepciunea oamenilor, ci pe puterea lui Dumnezeu.“¹⁸ Metafora vestitorului subliniază, așadar, *autenticitatea* Evangheliei lui Pavel.

În al treilea rînd, Pavel s-a considerat *ambasadorul* lui Hristos. Ce este un ambasador? Este reprezentantul autorizat al unui suveran. El nu vorbește în nume propriu, ci în numele conducătorului al cărui trimis este, iar datoria și responsabilitatea lui constau în a interpreta cu credincioșie intențiile aceluia conducător pentru cei la care a fost trimis. Pavel folosește această figură de stil de două ori, în ambele cazuri, în contextul lucrării lui de evanghelizare. Rugați-vă pentru mine, scria el din închisoare, „ca, ori de cîte ori îmi deschid gura, să mi se dea cuvînt, ca să fac cunoscut cu îndrăzneală taina Evangheliei, al cărei *sol* în lanțuri sînt; pentruca, zic, să vorbesc cu îndrăzneală, cum trebuie să vorbesc.“ Dumnezeu, scrie el,

---

¹⁸ 1 Cor. 2:1-5. Argumentul nu este afectat dacă în versetul 1, în loc de „mărturie“, citim „taină“, așa cum apare în versiunea RV (și în traducerea Cornilescu – n.trad.).

„ne-a încredințat nouă propovăduirea acestei împăcări. Noi dar, sîntem *trimeși împuterniciți* ai lui Hristos; și, ca și cum Dumnezeu ar îndemna prin noi, vă rugăm fierbinte, în Numele lui Hristos: Împăcați-vă cu Dumnezeu!”¹⁹ Pavel s-a autointitulat ambasador, deoarece știa că, atunci cînd proclamă faptele și promisiunile Evangheliei și îi îndeamnă pe păcătoși să primească împăcarea săvîrșită pe Calvar, el proclamă mesajul lui Hristos pentru lume. Așadar, metafora ambasadorului subliniază *autoritatea* lui Pavel, în calitate de reprezentant al Domnului său.

Prin urmare, în lucrarea lui de evanghelizare, Pavel a acționat în mod conștient ca rob și ispravnic, crainic și vestitor, purtător de cuvînt și ambasador al Domnului Isus Hristos. Astfel se explică, pe de o parte, îndrăzneala lui susținută și sentimentul neclintit de autoritate în fața ridiculizărilor și a indiferenței și, pe de altă parte, refuzul său intransigent de a-și modifica mesajul, pentru a se potrivi circumstanțelor. Desigur, aceste două aspecte sînt legate, întrucît Pavel putea considera că vorbește cu autoritatea lui Hristos numai atîta timp cît rămînea credincios termenilor trimiterii lui și nu spunea nici mai mult, nici mai puțin decît i se încredințase să spună.²⁰ Dar, cînd predica Evanghelia pe care i-o încredințase Hristos, el vorbea ca reprezentant trimis al Lui și, din această cauză, putea vorbi cu autoritate și putea pretinde să fie ascultat.

¹⁹ Efes. 6:19 și urm.; 2 Cor. 5:19 și urm.

²⁰ Cf. Gal. 1:8 și urm.